

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЪРГОВИЯТА“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №6/ 28.02.2020 г.):

Декан:

(Доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: "ВЪНШНОТЪРГОВСКИ И МИТНИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ"

ЗА СПЕЦ: „Икономика и търговия“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАБОТЕН ЕЗИК: Български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	168
В т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	8
• САМОПОДГОТОВКА	160

Изготвили програмата:

.....
(доц. д-р Цв. Цветков)

Ръководител катедра: .....

„Икономика и управление на търговията“ (доц. д-р В. Димитрова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „**Външнотърговски и митнически дейности**“ заема важно място в професионалната подготовка на студентите от спец. „Икономика и търговия“. Нейн предмет са знанията, свързани с разкриване същността, основните характеристики и тенденции на съвременната международна търговия, като основна форма на международните икономически отношения. Определено място е отделено на основните видове външна търговия и митническите дейности.

Основно внимание се отделя и на външнотърговската политика и инструментариума за нейното осъществяване. Отделя се специално място на външнотърговската дейност от гледна точка на фирменото предприемачество.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ	
1.1	Основни характеристики
1.2	Външна търговия- обем, динамика, стокова структура
1.3	Основни проблеми и перспективи
1.4	Видове външна търговия по избрани критерии.
ТЕМА 2. ВЪНШНОТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА	
2.1	Същност, развитие и инструментариум
2.2	Международни търговски договори
2.3	Мита и митнически тарифи
2.4	Нетарифни средства в международната търговия
2.5	Особености на търговията в ЕС
ТЕМА 3. МЯСТО И РОЛЯ НА ВЪНШНАТА ТЪРГОВИЯ В СИСТЕМАТА НА ФИРМЕНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО	
3.1	Същност, място и роля
3.2	Критерии за развитие на модерно предприемачество
3.3	Бизнес среда
3.4	Елементи на фирмено предприемачество във външнотърговската дейност
3.5	Алгоритъм на предприемачеството във външнотърговската дейност
ТЕМА 4. МЕНИДЖМЪНТ СТРАТЕГИЯ НА ВЪНШНО ТЪРГОВСКАТА ДЕЙНОСТ	
4.1	Място и роля
4.2	Елементи
4.3	Глобална фирмена стратегия
4.4	Научна организация на труда
4.5	Финансов мениджмънт
4.6	Оперативно управление на външнотърговската дейност
ТЕМА 5. МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЯ НА ВЪНШНОТЪРГОВСКАТА ДЕЙНОСТ	
5.1	Място и роля
5.2	Разработка на нови проекти
5.3	Сегментация на пазара

5.4	Частни маркетингови стратегии
5.5	Оперативно управление на маркетинговите продукти
ТЕМА 6. ВЪНШНОТЪРГОВСКИТЕ СДЕЛКИ И ОПЕРАЦИИ	
6.1	Същност
6.2	Основни характеристики и технология
6.3	Външнотърговски договори
6.4	Документация
6.5	Външнотърговски операции
6.6	Оперативно управление на външнотърговските сделки
ТЕМА 7. МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ. ГЛОБАЛИЗАЦИЯ	
7.1	Същност, видове.
7.2	Механизми на действие
7.3	Специфика
7.4	Международни стокови борси и операции
7.5	Аукционни търгове
7.6	Търгове за привличане на оферти
ТЕМА 8. ОПЕРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪНШНОТЪРГОВСКАТА ДЕЙНОСТ	
ТЕМА 9. МИТНИЧЕСКО АГЕНТИРАНЕ И ПОСРЕДНИЧЕСТВО	
9.1	Обща характеристика и форми на митническото посредничество
9.2	Видове митническо посредничество
9.3	Организация на митническото агентиране

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Профилиращата подготовка на студентите бакалаври по дисциплината „Външнотърговски и митнически дейности“ в дистанционната форма на обучение е свързана с използването и осъществяването на подготовка посредством следното образователно съдържание и форми на учебни дейности:

- учебни ресурси:
  - Електронни учебни материали.

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

- *Мултимедийни презентации по тематичното съдържание на дисциплината включващо теоретично представяне на темите и подтемите (основни понятия, постановки, дефиниции, модели, алгоритми, класификации и др.).*
- *Файлове с условия на задачи и/или решени на задачите.*
- *Хипервръзки към ресурси от други сайтове (научни статии, статистически данни, Търговски регистър, Конвергентна програма на Република България и др.).*
- *учебни дейности:*
  - *Провеждане на учебни занятия в присъствените периоди.*
  - *Разписание за консултации: присъствени и в електронна среда (по електронна поща) със студентите.*
  - *Форум за несинхронна комуникация по темите и подтемите на дисциплината.*

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсов проект	1	50
1.2.	Литературен обзор	1	20
Общо за семестриален контрол:		2	70
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест) - класически писмен изпит	1	50
Общо за сесиен контрол:		1	50
Общо за всички форми на контрол:		3	120

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Инвестиционен и финансов мениджмънт“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Божинова, М. и др. Търговско представителство и посредничество. Велико Търново: Фабер, 2010.
2. Филипова, Т., Св. Илийчовски. Търговско представителство и посредничество. София: Комтекс, 2013.
3. Основи на МИО, С., ВИИ, 1990.

4. Химирски, Е., Международен икономикс, С., УНСС, 1992.
5. Каракашева, Л. Външнотърговски операции, ИК "Юрапел", 1995.
6. Бояджиева, Н. Международни отношения. София: Албатрос, 2017.
7. Раковска, М. и колектив. Бизнес логистика. София: УИ „Стопанство“, 2018
8. Анто, М. Митническо представителство. // Свищов: Акад. изд. „Д. А. Ценов“, 2014.
9. Бъчварова, М. Недействителност на търговските сделки. Варна: Изв. Сп. Икон. унив., №1, 2013.
10. Илийчовски, Св. и др. Търговско и митническо представителство. // Свищов: Акад. изд. „Д. А. Ценов“, 2010.
11. Минков, В. Организация и отчитане на търговските сделки. // Свищов: Акад. изд. „Д. А. Ценов“, 2010.
12. Стоянов, М. Лизингът на транспортни средства – състояние и перспективи. // Сборник доклади от десета международна научна конференция „Логистиката в променящия се свят“, посветена на 25-годишния юбилей на специалност „Бизнес логистика“ в УНСС, София: Изд. комплекс УНСС, 2016, с. 284- 292.
13. Стоянов, М. Механизъм на забавяне на плащанията по търговски сделки. // Търговията – минало, настояще, бъдеще: Сб. докл. от междунар. науч. конф., София: Изд. комп. УНСС, 2013, с.268-273.
14. Стоянов М., Д. Желязкова, Д. Гроздева. Основни движещи сили за развитие на търговския бизнес в Република България. // Икономически изследвания, София, Год. XX, Кн.1, 2011, с. 90-131.
15. Торманов, З. Търговско право. Общи положения: Търговско представителство. // София: Изд. Комплекс – УНСС, 2013.
16. Цветков, Цв., Стопанска логистика, Изд. “Стено”, Варна, 2005.
17. Андонов, Б. Външнотърговска сделка: Подготовка. Сключване. Изпълнение. София: „Нова звезда“, 2014.
18. Дамянов, Ат. и др. Международна икономика. В. Търново: Фабер, 2015.
19. Желязкова, Д. Глобални и регионални измерения на транспорта. Варна: УИ „Наука и икономика“, 2015.
20. Закон за митниците, в сила от 01.01.1999 г., последни изменения и допълнения.
21. Зафирова, Ц. и др. Международен мениджмънт. Варна: УИ „Наука и икономика“, 2016.
22. Маринов, Г. и др. Международен икономикс. Варна УИ „Наука и икономика“, 2013.
23. Маринова, Н., Международен маркетинг. София: Нов Български Университет, 2017.
24. Стоянов, М. Глобални и регионални измерения на търговията. Варна: УИ „Наука и икономика“, 2015.
25. Хилл, Ч. Международен бизнес. Пер. с англ. В. Кузин , 8. изд., Санкт-Петербург: „ПИТЕР“, 2012.
26. Stojanov, M. Similarities and differences of trade in Bulgaria and Romania. // Journal L'Association 1901 „SEPIKE“, 2015, Ausgabe 8, p. 180-184.
27. Основи на МИО, С., ВИИ, 1990.
28. Химирски, Е., Международен икономикс, С., УНСС, 1992.
29. Каракашева, Л. Външнотърговски операции, ИК "Юрапел", 1995.
30. Цветков, Цв., Стопанска логистика, Изд. “Стено”, Варна, 2005.